

Dawna Polonia Wrocławska

Fragment historii miasta

„Do nich przyszła Polska”

Hasło
Polaków
w Niemczech

„...i nie ustaniem w walce.
Siłę słuszności mamy.
I mocą tej słuszności
wytrwamy i wygramy!”

Edmund Osmańczyk

Dawna Polonia Wrocławska

Polacy we Wrocławiu

- Liczba Polaków na pocz. XX wieku na Dolnym Śląsku ok. 100 tys.
- W samym Wrocławiu ok. 20 tys.
- W latach 1918-1939 liczba ta znacznie zmalała do ok. 2-3 tysięcy

Organizacje polonijne

- Szkołka Polska
- Związek Polaków w Niemczech oddział Wrocław – 1923 r.
- Towarzystwo Młodzieży Szkolnej
- Polskie Towarzystwo Szkolne
- Związek Akademików Górnoślązaków Silesia Superior i in.
- Chór Harfa,
- Dom Polski (ul. Henryka Brodatego, następnie ul. Podwale 16a)
- Drużyna Harcerska im. Króla Bolesława Chrobrego – 1926 r.
- Bursa Polska
- Związek Polskich Spółdzielni itd.
- Kościół Franciszkanów na Karłowicach - Wydawał polską prasę katolicką „Głos św. Franciszka”

Dawna Polonia Wrocławska

ul. Mickiewicza

Dom Polski 1938-1939
ul. Podwale 16a

Bursa 1933-39
ul. T. Kościuszki 90

Dawna Polonia Wrocławska

Kościół św. Marcina na Ostrowie Tumskim

Do 17 września 1939 r.
był kościołem
Polonii Wrocławskiej

Dawna Polonia Wrocławska

Rodło

Znak Związku Polaków w Niemczech
Przyjęty w 1933 r. gdy polski orzeł został
zakazany jako znak przez władze niemieckie.

Autorka **Janina Kłopocka**

Przedstawia stylizowany bieg Wisły- kolebki
narodu polskiego oraz Kraków – centrum
kulturalne Polski

**Pomnik grupy polskiego
ruchu oporu „Olimp”
ul. Sokolnicza 19**

Dawna Polonia Wrocławska

Prawdy Polaków

Zostały zatwierdzone na Kongresie Polaków
w Berlinie 6 marca 1938 r.

Prawda Pierwsza

jesteśmy Polakami

Prawda druga

wiara Ojców naszych jest wiarą
naszych dzieci

Prawda trzecia

Polak Polakowi bratem

Prawda czwarta

co dzień Polak narodowi służy

Prawda piąta

Polska Matką naszą,
nie wolno o Matce mówić źle

Dawna Polonia Wrocławska

Działacze Związku Polaków w Niemczech

Franciszek Juszcak – przewodniczący do 1939 r.

Anna Jasińska

Władek Zarembowicz – ostatni drużynowy harcerzy wrocławskich.

Ludzie ze znakiem „P”

- Przywiezieni Polacy do III Rzeszy na przymusowe roboty.
- Znak P w kolorze fioletowym wpisany w romb tej samej barwy na białym tle.
- Noszony na piersi po prawej stronie.

Obozy pracy we Wrocławiu

Na Sołtysowicach, Osobowicach,
Żernikach, Zalesiu, na ul. Składowej,
Góralskiej, Rybackiej, Lubuskiej,
przy Dolmelu, Pfawagu,
przy ul. Braniborskiej, na Klecinie, Psim Polu, na Brochowie,
na Sułkowicach, w Leśnicy, Zakrzowie, przy ul. Krakowskiej, Opolskiej,
Grabiszyskiej, na Niskich Łąkach, na Sępolnie przy ul. Krajewskiego.

Dawna Polonia Wrocławska

Szkoła Podstawowa nr 45
ul. Krajewskiego

Dawna Polonia Wrocławska

Polski ruch oporu „Olimp”

- Tworzyli Polacy przebywający we Wrocławiu na robotach przymusowych.
- Zbierali informacje o transportach wojskowych, obiektach strategicznych, zakładach zbrojeniowych, przekazując informacje AK.
- Aresztowani w 1942 r. (90 osób), wielu z nich zginęło (35 osób).

Pomnik grupy polskiego ruchu oporu „Olimp” ul. Sokolnicza 19

Dawna Polonia Wrocławska

Polonia po II wojnie światowej

W 1956 r. powstaje sekcja Dawnej Polonii Wrocławskiej przy Towarzystwie Miłośników Wrocławia.

Organizuje ją p. **Alicja Zawisza** – pracownik Muzeum Narodowego we Wrocławiu, członkini TMW.

Kamieniczka Małgosia siedziba TMW

Płyta pamiątkowa na kamieniczce Małgosia

Dawna Polonia Wrocławska

Grób Anny Jasińskiej i Anny Zarembowicz

Cmentarz przy ul. Bujwida

Dawna Polonia Wrocławska

POLONIA UPAMIĘTNIONA

Szkoły Podstawowe imienia Polonii Wrocławskiej

Nr 25 im. **Franciszka Juszcza**

Nr 63 im. **Anny Jasińskiej**

Nr 72 im. **Władka Zarembowicza**

oraz ulice Zarembowicza na Strachowicach,

Jasińskiej na Jerzmanowie, Juszcza

na Praczech Odrzańskich

Dawna Polonia Wrocławska

Opracowanie merytoryczne:
Ewa Skrzywanek

Fotografie:
Ewa Skrzywanek

Skład i układ graficzny:
Robert Syta

